

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 15.12.2015
COM(2015) 638 final

2013/0260 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti
neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistamasta kannasta Euroopan parlamentin ja
neuvoston asetuksen antamiseksi tarttuvista eläintaudeista (eläinterveys sääntö)**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

**KOMISSIION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti
neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistamasta kannasta Euroopan parlamentin ja
neuvoston asetuksen antamiseksi tarttuvista eläintaudeista (eläinterveys säännöstö)**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle 6. toukokuuta 2013

(asiakirja COM(2013) 260 final – 2013/0136 COD):

Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on antanut lausuntonsa: 10. joulukuuta 2013

Päivä, jona Euroopan parlamentti on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa: 15. huhtikuuta 2014

Päivä, jona muutettu ehdotus on toimitettu: [*].

Päivä, jona neuvoston kanta on vahvistettu: 14. joulukuuta 2015

* Komissio otti huomioon niiden epävirallisten keskustelujen kehityksen, joita neuvosto ja Euroopan parlamentti kävivät Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn jälkeen, eikä siksi laatinut muutettua ehdotusta vaan ilmaisi näkemyksensä Euroopan parlamentin tarkistuksista tiedonannossa, joka koskee huhtikuun 2014 I ja II istuntojaksolla hyväksytyihin Euroopan parlamentin lausuntoihin ja päätöslauseelmiin liittyviä jatkotoimia (*Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors des sessions d'avril I et II 2014*, asiakirja SP(2014) 471), 9. heinäkuuta 2014.

2. KOMISSIION EHDOTUKSEN TAVOITE

Komission ehdotuksen tavoitteena on vahvistaa eläinten terveyden sääntelemiseen unionissa yksi yhtenäinen säädös, jonka lähtökohtana on periaate ”mieluummin ennaltaehkäisy kuin hoito.” Tavoitteena on terävöittää vaatimuksia ja luoda yhteinen järjestelmä, jonka avulla pystytään paremmin havaitsemaan ja torjumaan tauteja ja hallitsemaan koordinoitusti terveysriskejä sekä elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä.

Tämän tehostetun järjestelmän ansiosta elintarvikeketjun toimijat, kuten tilalliset ja eläinlääkärit, pystyvät reagoimaan nopeasti sekä estämään tautien leviämisen ja minimoimaan niiden vaikutukset eläimiin ja kuluttajiin.

Ehdotuksen myötä luokitellaan, priorisoidaan ja luetteloidaan unionin tason toimia edellyttävät taudit, jolloin päästään vahvemmin riskeihin perustuvaan toimintamalliin ja resurssien tarkoituksenmukaiseen käyttöön.

Ehdotuksessa annetaan riittävästi joustonvaraa, jotta eläinten terveyteen liittyvät toimenpiteet voidaan mukauttaa eri pitopaikkojen tarpeisiin ja paikallisiin olosuhteisiin etenkin pitopaikkojen rekisteröintiä ja hyväksymistä sekä eläintenpitoa ja tuotteita koskevien vaatimusten osalta.

Laajemmin tarkasteltuna unioni pyrkii kokonaisuutena toteuttamaan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet. Tällä eläinten terveyttä koskevalla ehdotuksella tuetaan näitä olennaisia laajoja tavoitteita lieventämällä eläinten heikosta terveydestä tai eläintautien taudinpurkauksista aiheutuvaa taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöhaittojen riskiä ja sen myötä tukemalla eläintenpitäjien ja etenkin tilallisten taloudellista turvallisuutta ja menestymistä, mikä puolestaan edistää älykästä, osallistavaa ja kestäväää kasvua.

Lainsäädäntöpuitteiden on lisäksi oltava sekä joustavat että riittävän vankat, jotta unioni voi reagoida tehokkaasti merkittäviin ilmastomuutoksiin sekä uusiin ja tuntemattomiin kehittymässä oleviin riskeihin ja jotta voidaan ripeästi mukautua tieteelliseen kehitykseen ja uusiin kansainvälisiin standardeihin.

3. HUOMAUTUKSET NEUVOSTON KANNASTA

3.1 Yleisiä huomautuksia

Komission ehdotus toimitettiin Euroopan parlamentille ja neuvostolle 6. toukokuuta 2013. Euroopan parlamentti vahvisti ensimmäisen käsittelyn kantansa 15. huhtikuuta 2014 ja kannatti komission ehdotuksen päätavoitteita. Euroopan parlamentti ilmaisi tukensa erityisesti ”mieluummin ennaltaehkäisy kuin hoito” -periaatteelle ja pyrkimyksille koota nykyisellään hajanainen eläinten terveyttä koskeva lainsäädäntö yhtenäisten periaatteiden alle. Parlamentti piti lisäksi hyvänä ehdotetun säädöksen soveltamisalaa eli tarttuvia eläintauteja samoin kuin nk. yksi terveys -periaatetta, jolla luodaan selkeä yhteys eläinten hyvinvoinnin ja toisaalta eläinten ja ihmisten terveyden välille. Euroopan parlamentti peräänkuulutti lisäksi ennakoitavuuden ja joustavuuden tasapainoa. Euroopan parlamentin kantaan sisältyi 331 tarkistusta komission ehdotukseen.

Komissio ei esittänyt muutettua ehdotusta. Euroopan parlamentille antamassaan tiedonannossa komissio ilmoitti, että se voi hyväksyä 331 tarkistuksesta 106 kokonaan, osittain, periaatteessa tai uudelleenmuotoiltuna, koska näillä tarkistuksilla voidaan selkeyttää tai parantaa komission ehdotusta ja ne ovat sen yleisten päämäärien mukaisia. Koska neuvosto ei ollut tuolloin vahvistanut kantaansa eikä komissio halunnut rajoittaa lainsäätäjien sopimukseenpääsyn helpottamiseen myöhemmässä vaiheessa liittyvää rooliaan, komissio omaksui parlamentin tarkistuksiin varsin varovaisen kannan ja asettui puolustamaan ehdotustaan.

Kun Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kanta oli vahvistettu, epävirallisia keskusteluita jatkettiin Euroopan parlamentin, neuvoston puheenjohtajavaltion ja komission

välillä, jotta sopimukseen voitaisiin päästä yhteisen kannan vaiheessa (varhain toisessa käsittelyssä).

Keskustelut osoittautuivat menestyksekkäiksi, ja ne on sisällytetty neuvoston yhteiseen kantaan, joka hyväksyttiin määräenemmistöllä 14. joulukuuta 2015.

3.2 Komission hyväksymät Euroopan parlamentin tarkistukset, jotka on sisällytetty kokonaan, osittain tai periaatteessa neuvoston ensimmäisen käsittelyn kantaan

Ehdotuksen nimi: Euroopan parlamentti ehdotti ehdotukselle uutta nimeä, joka kuvaisi paremmin sen keskittymistä tarttuviin eläintauteihin. Neuvosto oli kannassaan samaa mieltä ja ehdotti pientä muutosta nimen sanamuotoon. Koska uusi nimi on poliittisesti merkittävä ja koska ehdotuksessa todella keskitytään tarttuviin eläintauteihin, komissio hyväksyy muutoksen.

Eläintautien luokittelu ja uudet taudit: Euroopan parlamentti ehdotti tarkistuksissaan 83–87 uutta sanamuotoa, jolla selkeytettäisiin komission ehdotuksen 8 artiklassa vahvistettuja eläintautien luokkia. Neuvosto sisällytti tarkistukset kantaansa sanamuodoltaan hieman muutettuina. Komissio pitää selvennystä hyväksyttävänä.

Uusien tautien osalta Euroopan parlamentti pyysi tarkistuksissaan 176 ja 177 lisää ja selkeämpiä toimenpiteitä. Muutosten sijoittelu tekstiin ei kuitenkaan ollut paras mahdollinen. Neuvosto oli Euroopan parlamentin lailla huolissaan uusia tauteja koskevien toimenpiteiden selkeydestä ja ehdotti uutta artiklaa. Komissio voi hyväksyä tämän kompromissin, jolla puututaan kummankin lainsäätäjän esittämiin huoliin, koska sillä selkeytetään uusiin tauteihin liittyviä sääntöjä.

Nautaeläinten tunnistamisesta ja naudanlihan merkitsemisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1760/2000 kumoaminen: Euroopan parlamentti ehdotti tarkistuksissaan 38, 324 ja 328, että eläinten terveyttä koskevassa ehdotuksessa kumottavaksi kaavailtu nautaeläinten tunnistamisesta ja naudanlihan merkitsemisestä annettu asetukset pidetään voimassa. Komissio selvensi, että vaikka asetukset (EY) N:o 1760/2000 kumottaisiin ehdotuksen mukaan kokonaisuudessaan, komission aikomuksena ei ollut kumota asetuksen niitä osia, jotka koskevat naudanlihan ja naudanlihatuotteiden merkitsemistä. Asiasta keskusteltiin myös neuvostossa, joka ehdotti, että ehdotukseen tehtäisiin asiaa selventävä muutos. Komissio on samaa mieltä neuvoston kannan kanssa ja hyväksyy siksi, että asetuksen (EY) N:o 1760/2000 II osasto, joka koskee naudanlihan ja naudanlihatuotteiden merkitsemistä eikä kuulu eläinten terveyttä koskevan ehdotuksen soveltamisalaan, säilytetään.

Euroopan parlamentti huomautti lisäksi, että asetuksen (EY) N:o 1760/2000 hiljattain muutetussa 22 artiklassa säädetään nautaeläinten tunnistusta ja rekisteröintiä koskevien tarkastusten kiinteästä toteuttamistiheydestä. Komissio katsoo, ettei tällaisia kuvailevia säännöksiä tarvita, koska niistä säädetään komission ehdotuksessa virallisesta valvonnasta annettavaksi asetukseksi (COM (2013) 265, 2013/0140/COD). Euroopan parlamentti halusi siitä huolimatta lisävakuuksia siitä, että nautaeläinten valvonta säilyy vastaavalla tasolla myös tulevaisuudessa, mikä on otettu huomioon uudessa johdanto-osan kappaleessa.

Eläinten hyvinvointi: Euroopan parlamentti vaati tarkistuksissaan 5, 99 ja 202, että kaavailtaessa tai toteutettaessa eläinten terveyteen liittyviä toimenpiteitä otetaan huomioon eläinten hyvinvointi. Komission ehdotuksessa edellytettiin jo, että eläinten hyvinvointi otetaan järjestelmällisesti huomioon tarkasteltaessa tautien ja niiden torjuntatoimenpiteiden

vaikutuksia. Komissio hyväksyy tätä aikomusta tukevat Euroopan parlamentin tarkistukset, ja neuvosto antoi niille tukensa.

3.3 Komission hylkäämät Euroopan parlamentin tarkistukset, jotka on sisällytetty kokonaan, osittain tai periaatteessa neuvoston ensimmäisen käsittelyn kantaan

Eläintautien luettelointi: Euroopan parlamentti ehdotti joukossa tarkistuksia (etenkin tarkistuksissa 13, 14, 65–67, 70–72, 76, 77, 80–82 ja 88–90), että komissiolta poistetaan 5, 7 ja 8 artiklaan perustuva täytäntöönpanovalta, jonka nojalla se voi laatia luettelon eläintaudeista ja -lajeista, joihin asetuksen sääntöjä sovelletaan, ja luokitella taudit eri ryhmiin sen mukaan, mitkä toimenpiteet ovat niiden osalta tarkoituksenmukaisia. Euroopan parlamentti ehdotti, että taudit luettelataan asetuksen liitteessä ja että komissiolle siirretään valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia säädöksiä, jotka koskevat kyseisen luettelon muuttamista tai täydentämistä (tarkistus 331).

Neuvosto ehdotti, että asetuksen säädösosaan sisällytetään lyhyt, viisi merkittävää tautia käsittävä luettelo mutta että muiden tautien luettelo sekä kaikkien luetteltujen tautien luokitus ja lajien luettelo olisi vahvistettava täytäntöönpanosäädöksillä. Myös neuvosto lisäsi eläintautien luettelointiin ja luokitukseen (5 ja 8 artikla) perusteita, jotka sen mielestä toivat komission ehdotuksen säädösosaan siitä puuttuvat olennaiset elementit.

Parlamentti piti arvokkaina näitä lisättäviä olennaisia elementtejä, joiden myötä tautien luettelointi- ja luokitusperusteista tulee tarkempia. Lisäksi parlamentti hyväksyi 5 artiklaan ehdotetun viiden taudin luettelon ja liitteessä mahdollisesti esitettävän muiden tautien luettelon, jota voidaan muuttaa delegoidulla säädöksellä, kun taas eläintautien luokituksen osalta säilytettäisiin täytäntöönpanovalta (8 artiklan mukaisesti).

Komissio oli alun perin hylännyt edellä mainitut Euroopan parlamentin tarkistukset mutta voi hyväksyä neuvoston ja parlamentin lopullisen kannan kompromissina, jolla säilytetään tarvittava tehokkuus, joustavuus ja oikeusvarmuus tautien luetteloinnissa ja luokituksessa ja lajien luetteloinnissa.

Sidosryhmien ja tutkijoiden kuuleminen: Euroopan parlamentti vaati tarkistuksissaan 41, 66, 75, 77, 82, 157, 260 ja 322 useantyyppisten erityisten kuulemisten järjestämistä delegoitujen säädösten valmistelussa. Toisin kuin SEUT-sopimuksen 290 artiklan 2 kohdassa määrätään, joissakin näistä tarkistuksista asetetaan komissiolle oikeudellisesti sitova velvollisuus järjestää nämä kuulemiset.

Neuvosto halusi kannassaan korostaa, että komission on tärkeä kuulla asiantuntijoita, myös jäsenvaltioiden asiantuntijoita, minkä vuoksi se muutti ehdotusta näiltä osin. Lisäksi neuvosto tuki parlamenttia sidosryhmien ottamisessa mukaan kuulemisiin.

Komissio ei voi hyväksyä Euroopan parlamentin tarkistuksia, jotka ovat ristiriidassa SEUT-sopimuksen 290 artiklan 2 kohdan kanssa. Se voi kuitenkin hyväksyä neuvoston kannan sanamuodon, jonka mukaan se kuulee asiantuntijoita, sidosryhmiä ja Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaista ja järjestää soveltuvissa tapauksissa laajempia julkisia kuulemisia.

Tarkistuslauseke (komission kertomus): Euroopan parlamentin tarkistuksessa 330 pyydetään artiklan muodossa, että komissio antaa 31. joulukuuta 2019 mennessä kertomuksen asetuksen vaikutuksista. Myös neuvosto halusi sisällyttää raportointivaatimuksen johdanto-osan kappaleeseen tai artiklaan kuitenkin tarpeetonta hallinnollista rasiitetta välttämällä.

Komissio ei alun perin kannattanut tätä lisäraportointivaatimusta, koska EU:n lainsäädännön vaikutuksia voidaan selvittää muillakin välineillä, kuten toimivuustarkastuksilla ja

arvioinneilla. Alkuperäinen määräaika oli lisäksi liian lyhyt. Komissio voi kokonaiskompromissin osana hyväksyä Euroopan parlamentin ehdottaman tarkistuksen, kun sen sanamuotoa muutetaan neuvoston kannan mukaiseksi.

Eläinten hyvinvointi: Euroopan parlamentti esitti alun perin erinäisiä eläinten hyvinvointiin liittyviä tarkistuksia. Neuvosto hyväksyi niistä osan (ks. kohta 3.2), kun taas muissa (esim. tarkistuksissa 173, 180, 194 ja 257) menttiin pitemmälle ja esitettiin eläinten hyvinvointiin liittyviä sääntöjä, joilla puututtiin voimassa olevaan eläinten hyvinvointia koskevaan lainsäädäntöön ja jotka olisivat mahdollisesti heikentäneet hätätilanteissa toteutettavia taudintorjuntatoimenpiteitä. Neuvosto pitää tiukasti kiinni eläinten terveyden ja eläinten hyvinvoinnin erottamisesta toisistaan ja vastustaa näitä tarkistuksia ja on siinä pitkälti komission linjoilla. Neuvosto jätti kannastaan pois myös kaikki sellaiset tarkistukset, jotka olivat päällekkäisiä tai epä johdonmukaisia voimassa olevien vaatimusten kanssa tai joilla vaarannettaisiin eläinten tai ihmisten terveys. Komissio tukee tätä kantaa.

Euroopan parlamentti oli lopulta valmis luopumaan useista tarkistuksistaan tai muuttamaan niitä mutta pyysi komissiota sitoutumaan tuleviin eläinten suojelemiseksi toteutettaviin toimiin antamalla lausuman eläinten hyvinvoinnista. Yleisen sopimuksen osana komissio poikkeuksellisesti myöntyi lausuman antamiseen.

Mikrobilääkeresistenssi: Euroopan parlamentti esitti useita mikrobilääkeresistenssiin liittyviä tarkistuksia. Mikrobilääkeresistenssi oli jo katettu komission ehdotuksessa säännöksillä, jotka koskevat vastustuskykyä hoitoihin ja tautiprofiilia. Tarkistukset, joiden myötä toimijoiden on otettava huomioon mikrobilääkeresistenssiriskit tai lisättävä tietoisuutta niistä (tarkistukset 73 ja 101) ovat hyväksyttäviä, kun taas eläinlääkelainsäädäntöön puuttuvia tarkistuksia ei voida tukea, sillä ne ylittävät tämän ehdotuksen soveltamisalan.

Euroopan parlamentti vaati myös 9 artiklan muuttamista (tarkistus 94) siten, että toimijoiden on varmistettava eläinlääkkeiden vastuullinen käyttö. Parlamentin mielestä EU:n lainsäädännössä on tarpeen vahvistaa selkeästi tällainen velvollisuus, jotta voidaan luoda kytkös eläinlääkkeitä koskevaan ehdotukseen (COM(2014) 558, 2014/0257 (COD)). Euroopan parlamentti oli lopulta valmis luopumaan muista mikrobilääkeresistenssiin ja eläinlääkkeisiin liittyvistä tarkistuksistaan, mutta vastineeksi se halusi, että Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio antaisivat yhteisen lausuman mikrobilääkeresistenssistä ja komissio lausuman säännöllisestä raportoinnista, joka koskee mikrobilääkkeiden käyttöä eläimissä unionin alueella.

Neuvosto hyväksyi tarkistuksen 94 periaatteessa ja kannatti yhteistä lausumaa. Komissio voi hyväksyä tarkistuksen 94 neuvoston kannan mukaisessa sanamuodossa ja tukea mikrobilääkeresistenssistä annettavaa yhteistä lausumaa sekä kompromissin hengessä antaa lausuman säännöllisestä raportoinnista, joka koskee mikrobilääkkeiden käyttöä eläimissä.

Muu ammattilaiset ja ammattialajärjestöt, jotka toteuttavat tiettyjä tehtäviä toimivaltaisen viranomaisen puolesta: Euroopan parlamentti esitti, että tietyt ammattilaiset, kuten mehiläislääkinnän ammattilaiset, tunnustettaisiin samalla perusteella kuin eläinlääkärit (tarkistukset 103 ja 110) ja että tiettyjen muiden pätevien ammattilaisten tai ammatillisten järjestöjen sallittaisiin suorittaa tiettyjä tehtäviä (tarkistukset 19 ja 109).

Neuvosto puuttui samoihin kysymyksiin avaamalla jäsenvaltioille mahdollisuuden valtuuttaa muita ammattihenkilöitä suorittamaan tiettyjä tehtäviä ottaen samalla huomioon toissijaisuusperiaatteen, jonka mukaan jäsenvaltiot päättävät valtuutuksista itse omien rakenteidensa mukaisesti. Tämä noudattaa komission näkemystä, joka mukaan tehtäviä

voidaan antaa toisten ammattilaisten suoritettavaksi, kunhan tällöin noudatetaan kansainvälisiä standardeja sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta.

Eläinterveyslaboratoriot: Euroopan parlamentti on kaavaillut (tarkistukset 150–155) virallisia eläinterveyslaboratorioita koskevia vaatimuksia, kuten laboratorioden verkostoa koskevia säännöksiä sekä virallisia laboratorioita ja kansallisia ja unionin vertailulaboratorioita koskevia vaatimuksia. Komissio ei voi hyväksyä näitä tarkistuksia, koska näiden laboratorioden tehtävät ja vastuualueet katetaan virallista valvontaa koskevassa asetusehdotuksessa.

Neuvosto oli pääpiirteissään komission kannalla ja ehdotti kompromissina uutta artiklaa, jolla kytketään toisiinsa eläinten terveyttä koskevat laboratoriovaatimukset ja virallista valvontaa koskevat ehdotukset. Sovinnon hengessä komissio voi hyväksyä tällaisen ratkaisun.

3.4 Komission kokonaan, osittain tai periaatteessa hyväksymät Euroopan parlamentin tarkistukset, joita ei ole sisällytetty neuvoston ensimmäisen käsittelyn kantaan

Komissio hyväksyi eräät pienemmät seikat osittain, mutta niitä ei sisällytetty neuvoston lopulliseen kantaan, koska neuvottelujen kuluessa niistä oli tullut tarpeettomia, ne oli jo selostettu muualla tai ne sisältyivät implisiittisesti ehdotukseen (esimerkiksi tarkistukset 4, 8, 26, 45, 156, 222 ja 277).

3.5 Komission hylkäämät Euroopan parlamentin tarkistukset, joita ei ole sisällytetty neuvoston ensimmäisen käsittelyn kantaan

Luetteloimattomiin tauteihin liittyvät jäsenvaltioiden strategiset toimenpiteet: Euroopan parlamentti edellytti (tarkistukset 29 ja 107), että jäsenvaltiot toteuttavat tauteihin liittyviä strategisia toimenpiteitä, jotka koskevat muiden muassa sellaisia tauteja, joita ei pidetä unionin kannalta merkityksellisinä ja joita ei sen vuoksi ole luetteloitu unionin toimia silmällä pitäen.

Neuvosto ei ottanut tätä Euroopan parlamentin tarkistusta mukaan kantaansa, koska säännös ylittää ehdotuksen soveltamisalan ja aiheuttaisi jäsenvaltioille perusteetonta hallinnollista ja taloudellista rasitetta. Komissio tukee neuvoston kantaa, koska luetteloimattomia tauteja koskevat strategiset toimenpiteet kuuluvat toissijaisuusperiaatteen piiriin.

Eläinlääkkeet: Parlamentin tarkistuksilla 94, 159, 160, 162 ja 163–165 säänneltäisiin eläinlääkkeiden käyttöä unionissa tavalla, jolla puututtaisiin voimassa olevaan eläinlääkelainsäädäntöön ja joka olisi merkittävästi päällekkäinen komission eläinlääkeehdotuksen kanssa. Neuvosto ei näistä syistä voinut hyväksyä tarkistuksia. Komissio on yhtä mieltä neuvoston kanssa.

Kansalliset toimenpiteet: Euroopan parlamentin ehdottamilla tarkistuksilla 37, 268 ja 323 annettaisiin jäsenvaltioille mahdollisuus rajoittaa eläinten tai tuotteiden siirtoja, jos ne itse katsovat, että rajoittaminen on tieteellisesti perusteltua ja tarpeen jonkin taudin kulkeutumisen tai leviämisen estämiseksi. Tämä meni pitemmälle kuin komission ehdotuksessa säilytetty nykyinen lisätakeiden järjestelmä, jonka mukaan komissio hyväksyy joidenkin tautien osalta unionin sisäiseen kauppaan liittyvät lisätakeet, joita jäsenvaltio on pyytänyt päätettyään hävittää vapaaehtoisesti yhden tai useamman näistä taudeista.

Neuvosto ehdotti muutoksia, joilla selkeytetään näitä lisätakeita ja joiden ansiosta jäsenvaltiot pystyvät toteuttamaan omia toimenpiteitä tautien ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Komissio pitää neuvoston kantaa sopivana kompromissina, jolla ratkaistaan jossain määrin Euroopan parlamentin esittämät huolet ja samalla säilytetään sisämarkkinoiden periaatteet.

Muut kuin pidettävät sekä irrallaan tavatut ja villiintyneet eläimet: Useilla Euroopan parlamentin tarkistuksilla (tarkistukset 49, 51, 53, 74, 198–201, 203, 211–215, 218) pyritään määrittelemään irrallaan tavatut, villiintyneet ja muut kuin pidettävät eläimet luonnonvaraisista eläimistä erillisiin luokkiin. Parlamentin mielestä näitä eläinluokkia ei pitäisi jättää unionin lainsäädännön ulkopuolelle.

Komission ehdotuksessa erotellaan selvästi toisistaan ”pidettävät eläimet” ja ”luonnonvaraiset eläimet” ja toisaalta ne eläintautien ehkäisemiseen ja torjuntaan sovellettavat säännöt, joita voidaan soveltaa ihmisen valvonnassa pidettäviin eläimiin, ja ne, joita sovelletaan muihin eläimiin. Tässä yhteydessä katsotaan irrallaan tavattujen ja villiintyneiden eläinten, myös tavallisesti kotieläiminä pidettävien lajien, olevan ”luonnonvaraisia eläimiä”. Näiden eläinten luokittelu erilliseen luokkaan aiheuttaisi sekaannusta ja oikeudellista epävarmuutta ja mahdollisesti rajoittaisi niitä toimenpiteitä, joita niiden osalta voidaan toteuttaa.

Neuvosto hyväksyi komission ehdotuksen logiikan ja lisäsi joitakin selvennyksiä, kuten kokonaisen osan, joka koskee lemmikkieläinten ei-kaupallisia siirtoja ja jossa seuraeläinten siirrot erotetaan irrallaan tavattujen ja muiden eläinten siirroista. Komissio tukee näitä ratkaisuja, jotka ovat linjassa sen ehdotuksen kanssa ja selkeyttävät tilannetta.

Koirien tunnistus ja rekisteröinti: Euroopan parlamentti vaati tarkistuksessaan 236, että kaikki jäsenvaltiot ottavat käyttöön kaikkia koiria koskevan rekisteröintivelvoitteen ja perustavat soveltuvissa tapauksissa tietokannan. Komission ehdotus tarjosi oikeusperustan eri eläinlajeja, mahdollisesti myös koiria, koskevien tunnistamis- ja rekisteröintivaatimusten mahdolliselle tulevalle käyttöönotolle. Neuvosto tuki komission ehdotusta, koska se, että ilman asianmukaista vaikutustenarviointia vaadittaisiin kaikkia jäsenvaltioita perustamaan tällainen järjestelmä, voisi olla suhteetonta asiaan liittyvään eläinten terveyttä uhkaavaan riskiin nähden ja saattaisi aiheuttaa taloudellista ja hallinnollista rasitetta ilman, että saatava hyöty olisi selvillä.

Lemmikkieläinten ei-kaupalliset siirrot: Lukuisat Euroopan parlamentin tarkistukset (36, 39, 40, 54, 239–244, 246–247, 263–267 ja 325) merkitsivät lemmikkieläinasetuksen eli lemmikkieläinten muista kuin kaupallisista siirroista annetun asetuksen (EU) N:o 576/2013 säilyttämistä eikä kumoamista, kuten eläinten terveyttä koskevassa ehdotuksessa kaavaillaan.

Komission ehdotuksen tarkoituksena oli koota kaikki asiaankuuluvat eläinten terveyttä koskevat säännöt kaikkien eläinlajien ja -luokkien osalta yhteen ja samaan säännöstöön. Näin varmistettaisiin, että koirien ja kissojen kaltaisia eläimiä kohdeltaisiin yhtenäisellä tavalla eläinten terveyden kannalta riippumatta siitä, ovatko ne nk. pidettäviä vai irrallaan tavattuja eläimiä, ja siitä, käydäänkö niillä kauppaa vai siirretäänkö niitä ei-kaupallisissa tarkoituksissa lemmikkieläiminä.

Sekä neuvosto että Euroopan parlamentti suhtautuivat varauksellisesti lemmikkieläinasetuksen kumoamiseen näin pian sen hyväksymisen jälkeen. Parlamentin mielestä lemmikkieläinasetus olisi pidettävä voimassa. Neuvosto puolestaan katsoi, että lemmikkieläinten ei-kaupalliset siirrot sopivat loogisesti eläinten terveyttä koskevaan järjestelyyn mutta että lemmikkieläinasetusta ei pitäisi avata näin pian sen hyväksymisen jälkeen. Sen vuoksi neuvosto ehdotti, että lemmikkieläinasetusta sovellettaisiin 10 vuoden ajan yhdessä eläinten terveyttä koskevassa ehdotuksessa olevien lemmikkieläinasetuksen sääntöjä vastaavien sääntöjen kanssa, joilla lemmikkieläinasetuksen säännöt korvattaisiin 10 vuoden soveltamisajan päätyttyä.

Neuvoston kanta on hyvä kompromissi Euroopan parlamentin kannan suuntaan, ja komissio voikin siksi antaa sille tukensa.

Sikojen sekä lammas- ja vuohieläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevan lainsäädännön säilyttäminen: Euroopan parlamentti pyysi tarkistuksissaan 238, 326 ja 327, että lammas- ja vuohieläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettu asetus (EY) N:o 21/2004 ja sikojen tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettu direktiivi 2008/71/EY säilytetään voimassa.

Komissio ehdotti, että nykyinen tunnistamista ja rekisteröintiä koskeva lainsäädäntö kumotaan, jotta kaikki eläinten terveyteen liittyvät seikat koottaisiin samojen yleisten periaatteiden alle. Komission tarkoituksena oli säilyttää kyseisen lainsäädännön henki ja yksityiskohdat ja tarjota jäsenvaltioille ja toimijoille vakaa tilanne sekä lisätä joustavuutta uuden teknologian käyttöönottoon, uusiin haasteisiin mukautumiseen ja poikkeuksien säätämiseen vähäriskisiä tilanteita varten. Neuvosto tuki kannassaan komission ehdotusta.

Vesieläimet sekä vesiviljelyyn liittyvien määritelmien muuttaminen: Euroopan parlamentti ehdotti tarkistuksissaan 50, 291–296, 300–304, 306 ja 307 uutta ”pidettävien vesieläinten” luokkaa, jonka myötä erotettaisiin toisistaan ”vesiviljelyeläimet” ja muut ”pidettävät vesieläimet”. Komission ehdotuksessa tehtiin ero ”pidettävien eläinten” ja ”luonnonvaraisten eläinten” välillä ja katsottiin vesiviljelyeläinten olevan pidettäviä vesieläimiä. Neuvosto pyrki vastaamaan parlamentin huoleen heikentämättä komission ehdotuksen alkuperäistä tarkoitusta, kun se selkeytti vesiviljelyeläinten määritelmää ja sitä, mitä tautien ehkäisemiseen ja torjuntaan sovellettavia sääntöjä sovelletaan vesiviljelyeläimiin ja mitä luonnonvaraisiin vesieläimiin. Komissio voi näin ollen tukea neuvoston ratkaisuja.

3.6 Neuvoston lisäämät uudet säännökset

Siirtymäajat: Neuvosto oli huolissaan siitä lainsäädännön määrästä, joka ehdotetulla uudella eläinten terveyttä koskevalla järjestelyllä kumottaisiin ja korvattaisiin. Jotta lainsäädännön täytäntöönpanoon varattaisiin enemmän aikaa, neuvosto ehdotti, että yleiseksi siirtymäajaksi asetetaan 60 kuukautta komission ehdottaman 36 kuukauden sijaan. Neuvosto esitti myös lisää siirtymätoimenpiteitä, joilla esimerkiksi velvoitettaisiin komissio hyväksymään tietyt keskeiset delegoidut säädökset viimeistään 24 kuukautta ennen asetuksen soveltamispäivää ja eräitä muita delegeoituja ja täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan vähintään kuuden kuukauden määräaika ensimmäisen tällaisten säädösten paketin hyväksymisestä niiden soveltamispäivään.

Komissio pitää neuvoston kantaa hyväksyttävänä yleisenä kompromissina, jolla otetaan lisäksi huomioon aika, jota tarvitaan ehdotusta tukevien delegeoitujen ja täytäntöönpanosäädösten laatimiseen. Euroopan parlamentti ei vastustanut tätä vaatimusta.

Siirtymätoimenpiteet (saavutettujen oikeuksien tunnustaminen): Neuvosto esitti uusia artikloja, joissa toimijoille ja jäsenvaltioille annettaisiin mahdollisuus tunnustaa oikeudet, jotka liittyvät olemassa olevien toimijoiden ja pitopaikkojen hyväksyntään tai rekisteröintiin, hyväksytyyn taudista vapaaseen asemaan ja erityisiin salmonellaa koskeviin säännöksiin. Komissio voi hyväksyä nämä lisäykset, koska niillä varmistetaan, että olemassa olevat oikeudet siirtyvät automaattisesti uuteen oikeudelliseen kehykseen, mikä auttaa välttämään tarpeettomien hallinnollisten rasitteiden ja kustannusten syntymisen toimijoille ja toimivaltaisille viranomaisille ja tarjoaa oikeusvarmuutta siirtymäaikana. Euroopan parlamentti tuki näitä muutoksia.

Tiettyjen eläinten kokoamista toteuttavien toimijoiden rekisteröintivelvoite: Neuvosto lisäsi kannassaan ehdotukseen säännöksiä, jotka koskevat sellaisten tiettyjen pitopaikasta riippumattomien toimijoiden rekisteröintivelvoitetta, jotka suorittavat sellaisia eläimiin liittyviä toimia, joilla voi olla vaikutusta kyseisten eläinten jäljitettävyyteen. Komissio voi hyväksyä nämä lisäykset, koska ne parantavat yleistä jäljitettävyyttä ja ovat johdonmukaisia

suhteessa muihin voimassa olevan eläinten terveyttä koskevan lainsäädännön vaatimuksiin. Euroopan parlamentti tuki näitä muutoksia.

4. PÄÄTELMÄT

Komissio katsoo, että määräenemmistöllä hyväksytyssä neuvoston yhteisessä kannassa otetaan huomioon komission ehdotuksen alkuperäiset tavoitteet ja monet Euroopan parlamentin esittämistä näkemyksistä. Vaikka yhteinen kanta eroaakin tietyiltä osin komission alkuperäisestä ehdotuksesta, komissio katsoo, että se on huolellisesti tasapainotettu kompromissi, ja on tyytyväinen siihen, että se kattaa kaikki ne kysymykset, joita komissio piti olennaisina asetusehdotuksen antamisen aikaan.

5. LAUSUMAT

5.1 Komission lausuma eläinten hyvinvoinnista

Tässä asetuksessa vahvistetaan eläinten välillä tarttuvien ja eläimestä ihmiseen tarttuvien eläintautien ehkäisemistä ja torjuntaa koskevat säännöt. Se ei sisällä nimenomaisia säännöksiä eläinten hyvinvoinnista, vaikkakin eläinten terveys ja hyvinvointi liittyvät toisiinsa. Unionilla on kattava eläinten hyvinvointiin liittyvä säännöstö, joka koskee eri lajeja (broilereita, munivia kanoja, sikoja, vasikoita) ja toimintoja (kasvatusta, kuljetusta, teurastusta, tutkimusta jne.). On selvää, että eläinten hyvinvointiin liittyvän lainsäädännön on pysyttävä edelleen voimassa. Komissio sitoutuu ottamaan eläinten hyvinvoinnin täysimääräisesti huomioon perussopimuksen 13 artiklan ja siinä vahvistettujen rajoitusten mukaisesti sekä varmistamaan, että alan lainsäädäntö pannaan täysimääräisesti täytäntöön ja sitä kehitetään asianmukaisesti.

5.2 Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen lausuma mikrobilääkeresistenssistä ja eläinlääkkeiden käytöstä

Komission tiedonannossa Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Toimintasuunnitelma mikrobilääkeresistenssin aiheuttamien kasvavien uhkien torjumiseksi¹ – korostetaan asetuksen ennaltaehkäisevää merkitystä tarttuvien eläintautien kannalta (eläinten terveyttä koskeva lainsäädäntö) ja sen seurauksena odotettavissa olevaa antibioottien käytön vähentymistä eläimissä. Tämän asetuksen vaatimusten lisäksi jäsenvaltioita kehoitetaan keräämään relevantteja, vertailukelpoisia ja riittävän yksityiskohtaisia tietoja mikrobilääkkeiden todellisesta käytöstä eläimille ja lähettämään nämä tiedot komissiolle, jotta mikrobilääkkeitä käytettäisiin eläimille entistä harkitummin ja näin voitaisiin vähentää mikrobilääkeresistenssin riskiä.

5.3 Komission lausuma säännöllisestä raportoinnista, joka koskee mikrobilääkkeiden käyttöä eläimissä unionin alueella

Komissio sitoutuu julkaisemaan säännöllisesti jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin perustuvan raportin, joka koskee mikrobilääkkeiden käyttöä eläimille unionissa.

¹ KOM(2011) 748.